

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in volja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem semenišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za ostanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 5 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Tretji občni zbor Slovenskega društva v Šoštanji.

Nasprotniki očitajo Slovincem, da tem samim ni mar za narodno enakopravnost, da zlasti kmet gladi po nemškutariji. To ni res. Slovenski kmet, slovensko ljudstvo v obče zaveda se svojih narodnih pravic čedalje bolj. Resnico tega potrjuje nam 3. občni zbor Slovenskega društva, ki se je obhajal v snažnem Šoštanji v prekrasnej Šaleške dolini na veliki ponedeljek 26. t. m.

Svojega poslanca g. dr. Vošnjaka, ki je bil svoj prihod za to priliko naznanil, sprejeli so volilci prav častno in dostojno. Pred Šoštanjem bil je slavolok z napisom: Slava našemu poslancu, dr. Vošnjaku. Živahna strelba je se razlegala po krasnem dolu in pred g. Golobovo gostilno, s cesarskimi in slovenskimi zastavami okinčano, pričakovalo ga je mnogo ljudstva, med njimi precej županov.

Točno ob 4. uri odpre s primernim nagovorom društveni predsednik in deželni poslanec, g. dr. Radaj, tretji občni zbor, predstavi vladinega komisarja, okrajnega glavarja, g. viteza plem. Finettija, in podeli besedo gosp. dr. Vošnjaku.

G. poslanec razlaga delovanje državnega zbora, ki si prizadeva rane zaceliti, katere je nemški liberalizem usekal bil državi, narodom in zlasti kmetiskim ljudem. Razlaga toraj, kako so liberalci kmetom na škodo uvedli svobodno oderuštvo, svobodno trgovanje gruntov, svobodno ženitovanje nemaničev, napravili veliko dolgovo in pozročili propadanje kmetškega stanu. Slovenski poslanci držijo se nemških konservativcev, Čehov in Poljakov, so torej sklenoli postaviti zoper oderuhte, zoper ponarejevanje vina itd., sedaj pride na vrsto domovska postava, preuredba domovinske postave, ženitovanje nemaničev se bode omejilo, šolske postave polajšale, kar posebno nemški konservativci tirjajo.

Slovenski poslanci bodo z njimi glasovali in tako željam svojih volilcev ustregli.

Potem je g. poslanec govoril o potrebi narodne enakopravnosti za Slovence ter naznanil, da bode slovenska resolucija v državnem zboru še v tej seji sprejeta.

Številno zbrani moške so govornika jako pazljivo poslušali, mu čestokrat glasno pritrdjevali in naposled z živahnim, burnim živoklicanjem pokazali, da se z njim popolnem strinjajo.

Sedaj prebere gosp. predsednik telegram društvenikov Konjiških: Slava in pozdrav poslancu dr. Vošnjaku kličejo udje Slovenskega društva v Konjicah. Potem izreče g. Lipold, župan Mozirski, v iskrenih besedah, navdahnjenih gorečega domoljubja, popolno zaupanje in hvaležno udanost Savinjskih volilcev svojemu poslancu. Isto stori g. Steblovnik v imenu volilcev na Paki, g. Tajnik v imenu Šaleške doline in g. Vivoč mu naznani domoljubni pozdrav od Slov. graške strani.

Resolucije bile so pa sledeče: 1. Slovenci štajerski veselimo se prihoda cesarjevega ob priliki Habsburške 600letnice in ga hočemo dostojno počastiti in pokazati svojo udanost. Odbor Slov. društva oskrbi več odborov, ki potrebno pozročijo.

2. Nasproti rogovilstvu zvečinoma tujih Nemcev v sramotni zvezi s slovenskimi odpadniki zoper narodne naše pravice treba nam Slovincem složnosti, delavnosti in vstrajnosti. Ne udajmo se! Tirjajmo, kar nam gre pred Bogom in ljudmi na slovenskih tleh.

3. Štajerski Slovenci spoznamo kot nujno potrebno, da so uže s početkom prihodnega šolskega leta na gimnazijah v Mariboru in Celji začne s slovenskimi paralelkami, ter na učiteljski v Mariboru uvede slovenščina kot učni jezik. Slovenski poslanci so prošeni delati na to, da se resolucija, ki to zahteva, še v tej seji sklene, od naučnega ministra pa pričakujemo,

da brez odlašanja izvršuje sklepe državnega zbora.

4. V deželnem šolskem svetu štajerskem nimamo Slovence nobenega zastopnika. Zato tudi nobenega zaupanja ne moremo imeti v njegove ukrepe v narodno-šolskih zadevah.

5. Deželna šolska postava štajerska veleva, da mora vsaj eden deželnih šolskih nadzornikov slovenščine popolnem zmožen biti. Odboru se naloži prošnjo poslati naučnemu ministru, da jasno določi postave izvrši, kajti sedanjih deželnih šolskih nadzornikov ne zna nobeden zadosti slovenski.

6. Število slovenščine nezmožnih političnih uradnikov se množi na spodnjem Štajerskem. Pravijo, da jih nimajo. Temu pa je baje uzrok pri c. kr. namestniji v Gradcu, ker se nekako brani slovenskim juristom ustopati v uradno politično službovanje. Odboru se naloži resnico poizvedeti in obrniti se v posebnej spomenici do ministra znotranjih zadev.

Č. g. župnik Lipold je potem povedal, kako se deželni šolski svet ne ozira na predloge okrajnih šolskih svetov pri oddajanju učiteljskih služeb. Gospodje Pisanik, Tajnik in Pirš so navajali, kako se sodnije še vedno branijo slovenski uradovati vkljub ministerskim ukazom in da slovenskih tiskovin nečejo rabiti. G. poslanec obeča ministra v državnem zboru na to opozoriti in delati na to, da se sklene postava, ki bode sodnikom branila več biti, kakor je minister.

G. Miha Vošnjak priporoči še naпослед sadjerejsko društvo v Sentjurji ob južnej železnici in svetuje napraviti podružnico v Saleškej dolini pa na Paki.

Dnevni red bil je završen in zato sklene g. predsednik potem, ko je č. g. dekan Trafenik gostom, zlasti pa g. dr. Radaju, izrekel najtoplejšo zahvalo, sklenil 3. občni zbor s trikratnim živio-klicanjem svitlemu cesarju.

Gospodarske stvari.

Kako rastlike gozdnih dreves zasajati.

Da je gozd velika dobrota za vsakega kmetovalca, to je tako jasna resnica, da bi tisti vodo v Dravo nosil, ki bi hotel o tem še kaj bolj bolj obširnega govoriti. Pa vkljub temu se vendar za pogozdovanje izsekanih lesov od strani kmetjskih lastnikov vse vse premalo stori. Zatoraj hočemo danas tukaj nekoliko vodil napisati, kako treba postopati pri zasajanju rastlik gozdnih dreves.

Na onem mestu, na katerem se ima rastlika posaditi, se zemlja okoli 26 centimetrov na široko razrahlja. Vrhovni drn ali važina se na drobne kosce razseka in med drugo prst

pomeša. Ko bi na takem zemljišči bilo veliko kamenja in če se je sploh preslabe prsti v spodnjih plasteh zemlje bati, bode dobro storjeno, ako se zasajavec ne zboji truda in kamenje in preslato prst izkoplje in jame z boljšo prstjo in drnom iz najbližnje okolice nasuje. Na tak način nastane nad razkopanim mestom mali griček blizo 10 centimetrov visok.

Taka dela se z najboljšim uspehom že jesen popred opravljajo, ker zima prst in primešani drn prhek naredi in tako najboljšo rodovitno prst vstvari. Zimska mokrota prst prešine in jo tako še bolj sposobno dela, da v nji posajene rastlike rade in lepo rastejo. Vrh tega pa je s takim jesenskim pripravljanjem zemljišča kmetu tudi v tem oziru dosti pomagamo, da mu ni treba spomladi, ko se itak vsa poljska dela kupičijo, še le zemlje za posajanje pripravljati.

Spomladi se toraj začne delo posajanja, ki se tako-le vrši:

Na mestu, na katerem se ima rastlika posaditi in ki se kot mali griček že od daleč da spoznati, se naredi s sadivnim lesom ali sadivnikom luknja tako globoko, kakoršno dolgot korenin posameznih rastlik zahteva. Rastlike se poprej v leseni ali glinasti posodi namočijo. Vodi se nekoliko dobre prsti ali prhkega drnovega pepela ali pa tudi nekoliko mehkega kravjeka primeša. V to blato se rastlike tako postavijo, da blato njihove korenine popolnoma pokrije. Tako zavarovane rastlike se od delavcev nosijo, vsaka posebej iz posode vzamejo in s sadivnikom tako globoko v že narejene luknje s koreninami pogrezejo, kakor globoko so prej v drevesnici stale. Rastlika se od delavca z roko ob steni narejene luknje drži v taki višini, kakor je potrebno, in z drugo roko se luknja z dobro prstjo nasuje in slednjič rastlika v zemljo pritisne.

Posode, v katerih delavci rastlike nosijo, ne smejo biti prevelike, ker bi sicer bile pretežke za prenašanje. Najpriležnejši so stari mlečni žetjarji. Več kakor 200—300 mladih drevesec ni treba, da se more v posodo položiti. Brž ko rastlike dobiš, če jih nimaš sam v gozdni drevesnici, se morajo v vlažno zemljo s koreninami zagrebsti in z vodo zamočiti. Po potrebi se jih potem pri posajanju iz prsti podere, v posode v gori opisano blato položi in tako varuje, da suhi spomladanski zrak ne pride do njihovih korenin, kajti spomladanski zrak hujši izsuša, kakor solnčni žarki sami.

Krompir za seme, najnovejše sorte, prodava g. W. Hintze v Ptuj (Pettau). Vsake sorte 50 kilo velja: najbolj rani krompir. The Ashtop Fluke 3 fl. 50 kr. Beli štednik 2 fl.